

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/186/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7217208823
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7217208823.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu JUDr. Z. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom Y., X. X, t.č. H. XXX, proti žalovanému I. W.Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., I. X, Y., o zaplatenie 1.128,52 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 27C/13/2017 zo 16.1.2019 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia nároku na odmenu za poskytovanie právnych služieb vo výške 1.128,52 € s 8,05 % ročným úrokom z omeškania od 1.6.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobca žalobu skutkovo odôvodnil tým, že žalovaný mu nezaplatil odmenu a náhradu hotových výdavkov za právne služby advokáta, ktoré mu poskytol pri jeho zastupovaní ako poškodeného v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 6T/95/2009 na základe plnomocenstva zo dňa 29.6.2011. Do vypovedania plnomocenstva dňa 8.4.2014, ktoré žalovaný doručil žalobcovi dňa 10.4.2014, ešte vykonal úkony, a to vyznačenie právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 6T/95/2009-609 a rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4To/87/2013-648. Následne vystavil žalovanému faktúru dňa 15.5.2014, splatnú dňa 30.5.2014, ktorú mu doručil a ktorú žalovaný napriek výzve žalobcu doposiaľ nezaplatil.

3. Súd vo veci rozhodol dňa 11.5.2017 v skrátenej konaní vydaním platobného rozkazu sp. zn. 27C/13/2017, proti ktorému žalovaný podal včas odôvodnený odpor, namietajúc premlčanie nároku žalobcu.

4. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie a ustálil, že žalovaný dňa 29.6.2011 splnomocnil písomne žalobcu ako advokáta k právnomu zastupovaniu v trestnej veci vedenej pred Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 6T/95/2009, v ktorej žalovaný ako poškodený uplatňoval náhradu škody za smrť manželky, ktorá zomrela následkom dopravnej nehody spôsobenej obžalovanou v uvedenom trestnom konaní. Podľa plnomocenstva okrem iného žalovaný súhlasil s tým, že podľa zmluvy o poskytnutí právnej pomoci patrí advokátovi odmena za zastupovanie, spolu so všetkými výdavkami a náhradou za stratu času v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Uvedená trestná vec sa právoplatne skončila dňa 5.2.2014. Žalovaný odvolal plnomocenstvo dňa 10.4.2014 a žalobca vyfakturoval odmenu za právne služby faktúrou zo dňa 15.5.2014, splatnou

do 30.5.2014. Žalobu podal dňa 23.3.2017. Sporným medzi stranami bol obsah ústnej dohody o zastupovaní týkajúci sa splatnosti odmeny žalobcu za právne služby, keď žalobca tvrdil, že sa ústne dohodli, že mu bude poskytnutá odmena po ukončení veci a žalovaný najprv tvrdil, že sa dohodli o platbe za jednotlivé úkony a neskôr tvrdil, že žiadna dohoda nebola o tom, kedy zaplatí za zastupovanie. Žalovaný vzniesol námietku premlčania s tým, že odmena za každý jeden úkon právnej služby sa premlčala samostatne a žalobca mal za to, že zmluvný vzťah medzi nimi zanikol až vypovedaním plnomocenstva dňa 10.4.2014, preto jeho nárok nie je premlčaný.

5. Súd prvej inštancie posúdil právny vzťah medzi stranami podľa § 727, § 730 ods. 1, § 731, § 33 ods. 1 písm. b/, § 732, § 563, § 100, § 101 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a dospel k záveru, že medzi stranami bola uzavretá príkazná zmluva, ktorou sa jej účastníci dohodli na predmete príkazu, a to na zastupovaní žalovaného žalobcom v konkrétnom trestnom konaní. Z toho vyvodil, že dňa 5.2.2014, právoplatným skončením trestného konania (vykonaním príkazu), zmluvný vzťah medzi stranami zanikol. Výpoveď plnomocenstva žalovaným dňa 10.4.2014 je preto pre posúdenie splatnosti odmeny právne irelevantná, keďže k nej došlo v čase, kedy už neexistoval zmluvný vzťah medzi stranami sporu, z dôvodu zániku príkaznej zmluvy vykonaním príkazu. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným bol upravený ústnou dohodou o zastupovaní (príkazná zmluva), pričom plnomocenstvo je jednostranný právny úkon a osvedčuje existenciu a rozsah oprávneného zástupcu konať v mene a na účet zastúpeného. Keďže išlo o procesné plnomocenstvo na celé konanie, po vykonaní príkazu mohol žalobca predložiť žalovanému vyúčtovanie (§ 727 OZ) a nie po jednotlivých úkonoch. K tvrdeniu žalobcu, že zmluvný vzťah medzi stranami zanikol v zmysle § 33b OZ až vypovedaním plnomocenstva žalovaným dňa 10.4.2014 súd uviedol, že ust. § 33b OZ, na ktoré odkazuje ust. § 731 OZ pre zánik príkaznej zmluvy, je len doplňujúcim ustanovením pri zániku príkaznej zmluvy pre prípad, ak by príkazná zmluva zanikla skôr, než sa vykoná príkaz (ak by žalovaný vypovedal plnomocenstvo skôr, ako by sa právoplatne skončilo trestné konanie). V opačnom prípade by totiž všeobecne platilo, že každé procesné plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie, musí zastúpený po skončení súdneho konania vypovedať, inak by naďalej platilo časovo neobmedzene do jeho odvolania. V prejednávanej veci príkazná zmluva bola na zastupovanie v konkrétnom trestnom konaní, preto podľa právneho názoru súdu zmluvný vzťah medzi stranami zanikol vykonaním príkazu, teda právoplatným skončením uvedeného trestného konania dňa 5.2.2014. Žalobca prvýkrát mohol vyúčtovať odmenu dňa 6.2.2014 po vykonaní príkazu (§ 727 OZ) a od 7.2.2014 mohol prvýkrát uplatniť svoje právo na súde, kedy mu začala plynúť 3 ročná premlčacia doba, ktorá uplynula 7.2.2017. Súd ďalej dôvodil, že pre splatnosť záväzkovej povinnosti žalovaného bolo potrebné, aby žalovaného žalobca požiadal o plnenie (§ 563 OZ), či už v podobe výzvy na plnenie, vyúčtovania faktúry alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo ním žalobca sledoval. Žalobca vyúčtoval odmenu faktúrou z 15.5.2014 so splatnosťou do 30.5.2014 (prvýkrát však tak mohol urobiť už dňa 6.2.2014). Z hľadiska premlčania nie je rozhodné, kedy bola faktúra žalobcu naozaj vyhotovená, ale kedy tak žalobca mohol urobiť prvýkrát. Súd odkázal v tejto súvislosti na rozsudok NS SR z 24.6.2003 sp.zn. 1 Cdo/25/2003 a argumentoval, že právna teória začiatok plynutia premlčacej doby v prípade, ak nebola doba splnenia dlhu dohodnutá ani inak ustanovená, spája s dňom vzniku dlhu. Súd na základe uvedeného uzavrel, že žalobca podal žalobu dňa 23.3.2017, teda po uplynutí premlčacej doby, preto vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovaným, musel žalobu zamietnuť.

6. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

7. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca namietajúc, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, teda z odvolacích dôvodov podľa ust. 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie, alternatívne aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a rozhodol v zmysle podanej žaloby. Mal za to, že súd prvej inštancie pochybil, keď na pojednávaní 13.6.2018 po oboznámení sa s listinnými dôkazmi priloženými k žalobe, predbežne vyslovil názor, že žalobný návrh nie je premlčaný, lebo plnomocenstvo zaniklo jeho odvolaním zo strany žalovaného 8.4.2014 a žaloba bola podaná dňa 23.3.2017, teda v rámci 3 ročnej premlčacej doby, a dňa 5.9.2018 svoje stanovisko opravil a uviedol, že žalobný návrh je premlčaný. Takýto postup súdu je podľa jeho názoru odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, t.j. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie

vo veci. Žalovaný ako splnomocniteľ plnomocenstvo pre žalobcu písomne odvolal doporučeným listom z 8.4.2014, ktorý mu bol doručený 10.4.2014 v znení „Týmto odvolávam plnú moc môjmu právnenému zástupcovi - v plnom rozsahu a vo všetkých právnych úkonoch odo dňa 8.4.2014“. Súd tento právny úkon žalovaného nevzal do úvahy, čím dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navyše nerešpektovanie prejavu vôle (§ 34 OZ) účastníka konania - p. W. považoval žalobca za porušenie zákona. Poprel, že by niekedy so žalovaným uzatvorili príkaznú zmluvu, ako to konštatoval súd, a preto mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Na rozdiel od súdu prvej inštancie mal za to, že plnomocenstvo je dvojstranný právny úkon, ktorý treba posudzovať ako mandátnu zmluvu, ktorou mandant navrhuje uzavretie zmluvy na určitú právnu službu a mandatár musí s návrhom súhlasiť a plnomocenstvo prijať, inak by ani súdy plnomocenstvo bez jeho prijatia neakceptovali. Opäť teda došlo zo strany súdu k nesprávnenému právnenému posúdeniu. Nestotožnil sa s tvrdením súdu, že trestné konanie sa skončilo dňom 5.2.2014 a prvýkrát mohol svoje právo uplatniť 6.2.2014, jednak preto, že plnomocenstvo mu bolo udelené na celé konanie a nie na určitý úkon, a jednak preto, že po pojednávaní v trestnej veci sa dohodli, že podá žalobu na náhradu škody v civilnom konaní po obdržaní rozsudku Krajského súdu v Košiciach v trestnej veci a vyznačení právoplatnosti. Žalobca uviedol, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach v trestnej veci obdržal 4.4.2014 v piatok, v pondelok 7.4.2014 o tom informoval žalovaného s tým, že dá vyznačiť právoplatnosť a potom podá žalobu o náhradu škody. Žalovaný so všetkým súhlasil, nespomínal, že chce vypovedať plnomocenstvo. Žalobca vypovedanie plnomocenstva od žalobcu obdržal dňa 10.4.2014. Dňa 2.6.2014 mu žalobca zaslal fotokópiu žaloby podanej na Okresný súd Košice - okolie, ktorú podal 28.5.2014, v ktorej vymáha aj čiastku za právne zastúpenie v trestnej veci vo výške podľa faktúry, ktorú mu žalobca vyhotovil po odvolaní plnomocenstva.

8. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že napadnutý rozsudok je správny a zákonný a navrhol, aby ho odvolací súd v celom rozsahu potvrdil. Aj keď to s predmetom tohto súdneho konania nesúvisí, poukázal na to, že žalobca ako advokát neuplatnil už v prípravnom trestnom konaní zaňho, ako poškodeného, náhradu škody a nemajetkovej ujmy, čo bol jediný dôvod neúspešnosti jeho civilnej žaloby po vznesení námietky premlčania odsúdenou, čím mu spôsobil veľkú škodu. Trval na tom, že žalobca ním bol splnomocnený a boli dohodnutí na poskytovaní právnych služieb zastupovaním ako poškodeného v trestnom konaní, teda do právoplatnosti skončenia trestného konania, ktoré sa právoplatne skončilo rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4To/87/2013-648 z 5.2.2014, a teda týmto dňom sa aj skončilo splnomocnenie, ktoré bolo len na čas priebehu trestného konania a skončila sa aj zmluvný vzťah o poskytnutí právnych služieb. Dňom 6.2.2014 mohol žalobca prvýkrát účtovať svoju odmenu, ak by tak malo byť až po skončení poskytovania právnych služieb a od tohto dňa začala žalobcovi plynúť 3 ročná premlčacia lehota na vyúčtovanie a uplatňovanie svojej odmeny. Nie je podstatné a významné, kedy vyúčtovanie urobil - vyúčtovanie faktúrou so splatnosťou má len jediný význam a to od ktorého dátumu (po vyúčtovaní) by si mohol uplatňovať aj úroky z omeškania. Odvolávanie plnomocenstva listom z 8.4.2014 je preto bez právneho významu k právnym službám a splnomocneniu len pre trestné konanie, lebo v skutočnosti zastúpenie skončilo právoplatným rozsudkom súdu v trestnej veci. Mal za to, že predbežný názor súdu prvej inštancie nie je záväzný právny názor, ktorý by sa nemohol v priebehu konania meniť. Navyše súd poskytol stranám viac ako primeranú lehotu procesne reagovať na zmenený predbežný právny názor a navrhovať v tomto smere aj prípadne dôkazy. Nejde preto o inú vadu v konaní, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, tento odvolací dôvod nie je daný. Súhlasil, že obmedzenie plnomocenstva pre advokáta nie je možné, pokiaľ ide o jeho obsah. Ak je však udelené na zastupovanie v trestnom konaní, právoplatným skončením tohto trestného konania zaniká, rovnako ako zmluvný vzťah poskytovania právnych služieb zastupovaním poškodeného v trestnom konaní. Je absolútne nesprávne tvrdenie, že splnomocnenie advokátovi trvalo aj po právoplatnom skončení trestného konania, až do následného písomného odvolania plnomocenstva. Ak bez dostatočného právneho vedomia vypovedal plnomocenstvo udelené len do právoplatného skončenia trestnej veci, nemá takéto odvolanie plnomocenstva žiaden právny význam. Nejde preto o nesprávne zistenie skutkového stavu. Ani pri posudzovaní ústnej dohody medzi ním a žalobcom ako zmluvy príkaznej, nešlo o nesprávne právne posúdenie veci a už vôbec nie, aby to mohlo mať akýkoľvek význam pre rozhodnutie o tom, či je námietka premlčania dôvodná alebo nie.

9. Žalobca v reakcii na vyjadrenie žalovaného uviedol, že v prípravnom konaní v trestnej veci žalovaného nezastupoval a v ostatnom zotrval na argumentoch svojho odvolania a na tom, že jeho nárok nie je premlčaný.

10. Žalovaný v písomnom vyjadrení zopakoval, že plnomocenstvo aj právne zastúpenie jeho ako poškodeného, udelené len pre trestné konanie, bez pochybností zaniklo právoplatným skončením konania rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 5.2.2014 sp. zn. 4To/87/2013-648, dňom 5.2.2014 skončilo aj splnomocnenie, ktoré dal žalobcovi len na čas priebehu trestného konania a skončila sa aj dohoda o právnej pomoci. Od 6.2.2014 začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota žalobcovi na uplatnenie odmeny z právneho zastúpenia v trestnom konaní, ktorá márne uplynula dňa 6.2.2017. Vznesená námietka premlčania je preto plne dôvodná.

11. Žalobca reagoval písomne a uviedol, že žalovaný neuviedol žiadne podstatné veci k sporu. Tvrdenie žalovaného, že v čase, kedy on prevzal právne zastúpenie v trestnej veci a v čase oboznámenia sa s trestným spisom, bol ešte čas na podanie žaloby v civilnom konaní, je zavádzajúci.

12. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 v spojení s ust. § 367 ods. 2 CSP) oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario CSP, z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené a napadnutý rozsudok je vecne správny. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 18.3.2020 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu a pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

13. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalobcu v odvolaní, ktoré spochybňujú vecnú správnosť napadnutého rozsudku pre inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pre nesprávne právne posúdenie veci pri nesprávnych skutkových zisteniach, odvolací súd uvádza, že ide o nedôvodnú argumentáciu, pretože súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutkové a právne okolnosti, vedúce k zamietnutiu žaloby.

14. Podľa § 51 OZ účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii výkon advokácie je zastupovanie klientov v konaní pred súdmi, orgánmi verejnej moci a inými právnymi subjektmi, obhajoba v trestnom konaní, poskytovanie právnych rád, spisovanie listín o právnych úkonoch, spracúvanie právnych rozborov, správa majetku klientov a ďalšie formy právneho poradenstva a právnej pomoci, ak sa vykonáva sústavne a za odmenu (ďalej len "právne služby").

16. Plnomocenstvo je jednostranný právny úkon splnomocniteľa, ktorým prehlasuje voči tretím osobám, že splnomocnil inú osobu ako oprávnenú, t.j. za splnomocnenca, aby ho v rozsahu uvedenom v tejto plnej moci zastupovala. Plnomocenstvo zároveň osvedčuje, resp. deklaruje navonok, že medzi splnomocniteľom a splnomocnencom existuje vnútorný právny vzťah založený dohodou o zastúpení. Na vymedzenie rozsahu oprávnenia splnomocnenca konať za splnomocniteľa je rozhodujúci obsah plnej moci (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2M Cdo/8/2014 z 30.6.2015). Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že plnomocenstvo vystavené žalovaným žalobcovi (č.l. 2) dňa 29.6.2011 aj keď samo osebe nie je príkaznou zmluvou, je možné považovať za dôkaz o existencii vnútorného právneho vzťahu medzi stranami sporu, predmetom ktorého bolo oprávnenie a povinnosť žalobcu zastupovať žalovaného ako poškodeného v trestnej veci vedenej proti obžalovanej I. U., až do ukončenia veci, ku ktorej bol splnomocnený. Z plnomocenstva okrem iného vyplýva, že klient (v tomto konaní žalovaný) súhlasí s tým, že „podľa zmluvy o poskytnutí právnej pomoci patrí advokátovi odmena za zastupovanie“, pričom okrem plnomocenstva na č.l. 2 iný doklad o existencii právneho vzťahu medzi stranami sporu nebol do spisu založený (teda ani spomínaná zmluva o poskytnutí právnej pomoci), teda je potrebné vychádzať z toho, že medzi stranami bola uzavretá ústna zmluva o poskytnutí právnej pomoci vychádzajúca z udeleného plnomocenstva, ktoré bolo koncipované žalobcom ako advokátom. Preto ak sú v tomto dokumente nejasnosti, ktoré si každá strana vykladá inak, nemožno to pričítať na vrub alebo v neprospech žalovanému, ktorý nie je právne vzdelaný a podpísal dokument predložený mu odborne vzdelanou osobou.

17. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ak advokát uzavrie s klientom zmluvu o poskytovaní právnej pomoci, tento zmluvný typ nie je nikde samostatne upravený, a preto je takáto zmluva považovaná za zmluvu inomínatnú podľa § 51 OZ alebo § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Na takúto zmluvu sa uplatnia zákonné ustanovenia upravujúce typy zmlúv, ktorých podstatné náležitosti najviac zodpovedajú obsahu uvedenej nepomenovanej zmluvy. Typovo najbližšie zmluve o poskytovaní právnej pomoci je zmluva príkazná (§ 724 a nasl. OZ) alebo mandátna (§ 566 a nasl. Obchodného zákonníka), a preto sa vzťah subjektov bude riadiť podporne uvedenými zmluvnými typmi a primárne ustanoveniami zákona č. 586/2003 Z.z. Pretože medzi stranami sporu nešlo o obchodnoprávny vzťah, na ich právny vzťah bolo treba podporne aplikovať ustanovenia upravujúce príkaznú zmluvu. Predložením plnomocenstva udeleného žalovaným žalobcovi do ukončenia konkrétne vymedzeného trestného konania, s poukazom na to, že na uzavretie príkaznej zmluvy nie je povinná písomná forma, bolo dostatočne preukázané, že medzi stranami sporu existoval zmluvný vzťah vzniknutý na základe zmluvy o poskytovaní právnej pomoci.

18. Ak predmetom príkazu je právne zastupovanie strany v súdnom konaní do právoplatného skončenia veci, tak, ako je to aj v prejednávanej veci, čiže nejde o vykonanie konkrétnych úkonov právnej služby, ani o postupné plnenie príkazu, ale záväzok poskytovať právnu pomoc v súdnom konaní do jeho právoplatného skončenia, začiatok premlčacej doby možno viazať na okamih splnenia alebo vykonania príkazu, resp. zániku príkaznej zmluvy aplikujúc primerane ustanovenia o zániku plnomocenstva podľa § 731 a § 33b OZ (viď podporne nález Ústavného súdu SR III.ÚS 125/2018).

19. Pre prejednanú vec z toho vyplýva, že príkazná zmluva medzi stranami zanikla právoplatnosťou rozsudku v trestnej veci, v ktorej žalobca ako advokát zastupoval ako poškodeného žalovaného, t.j. dňa 5.2.2014.

20. Právo na odmenu v zásade advokátovi vzniká obstaraním záležitosti, ktorou je v súdnej zastupovanie v súdnom konaní, teda právoplatným skončením súdneho konania. V nasledujúci deň si žalobca nárok na zaplatenie odmeny mohol uplatniť voči žalovanému. Od tohto momentu začala plynúť žalobcovi premlčacia doba na uplatnenie nároku, pričom niet pochybností, že nárok nebol na súde uplatnený včas, lebo žaloba bola podaná až 23.3.2017.

21. K argumentom odvolateľa týkajúcim sa vyhotovenia vyúčtovania za poskytnuté služby, t.j. faktúry z 15.5.2014 a jej splatnosti určenej na deň 30.5.2014 odvolací súd dodáva, že vznik nároku je potrebné odlíšiť od jeho splatnosti, na ktorú bola potrebná výzva na splnenie. Vyúčtovanie odmeny je viazané na vykonanie príkazu, teda žalobca si mohol prvýkrát uplatniť nárok na odmenu po právoplatnom skončení veci. Vyúčtovanie odmeny, t.j. faktúra alebo výzva na zaplatenie odmeny, ktorým by advokát učinil odmenu splatnou, nie je z hľadiska premlčania určujúca. V prípadoch, keď právny vzťah medzi advokátom a klientom zaniká splnením príkazu, ako je to v prejednávanej veci, vzniká advokátovi právo na odmenu dňom splnenia príkazu. Od vzniku nároku je potrebné odlišovať splatnosť, ktorá sa odvíja od objektívnych možností vykonania práva a je daná okamihom, kedy najskôr mohol veriteľ - žalobca - o splnenie požiadať. V takýchto prípadoch je potrebné za deň rozhodný pre počiatok behu premlčacej doby považovať deň nasledujúci po vzniku nároku na plnenie. Akceptovanie viazanosti začiatku behu premlčacej doby na splatnosť dlhu a nie na vznik nároku by znamenalo neprípustné posunutie počiatku behu premlčacej doby.

22. Právo na odmenu je majetkové právo, ktoré sa premlčuje v 3 ročnej premlčacej dobe (§ 100 ods. 2 OZ). Všeobecná premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo, objektívne posudzované, vykonať po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné dôvodne vykonať podaním žaloby na súde, t. j. keď sa právo stalo nárokom (actio nata). Nie je rozhodné, z akého dôvodu, subjektívneho alebo objektívneho, tak veriteľ neurobil (v záväzkovoprávnom vzťahu založenom zmluvou o poskytovaní služieb sú, pokiaľ ide o odmenu, advokát veriteľom a klient dlžníkom). Okolnosť, kedy žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie odmeny a urobil ju tak splatnou, nie je z hľadiska premlčania rozhodujúca, lebo premlčacia doba začína plynúť deň po tom, čo právo na odmenu objektívne vzniklo, pretože týmto dňom mohol žalobca svoje právo vykonať, teda podať žalobu na súde (viď napr. rozsudky Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 1475/2008 zo 16.12.2009, sp. zn. 33 Cdo 2634/2008 z 28.1.2011). V konkrétne prejednávanej veci to znamená, že žalobca mohol dôvodne podať žalobu na súde 6.2.2014.

23. K tvrdeniu žalobcu o existencii odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, t.j. konanie malo inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci odvolací súd dodáva, že zmena predbežného právneho posúdenia veci spôsobom, ako k tomu došlo aj v tejto veci, nebola takou vadou, ktorá by viedla k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci. V danom prípade síce súd na prvom pojednávaní vo veci dňa 13.6.2018 prehlásil, že námietka premlčania nie je dôvodná, ale hneď na ďalšom pojednávaní dňa 5.9.2018 opravil svoj predbežný právny názor tak, že nárok je premlčaný. Žalobca mal preto do vyhlásenia rozsudku dňa 16.1.2019 dostatočný priestor reagovať, vyhodnotiť nielen svoju ale aj žalovaného procesnú pozíciu, pripraviť si vecnú a efektívnu právnu argumentáciu (žalobca to využil, o čom svedčia aj jeho písomné podania v spore). Odvolací súd podporne odkazuje v tejto súvislosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 z 20.11.2019, podľa ktorého ak samosudca nedodrží § 181 ods. 2 CSP, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia strany sporu z jej procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva. Porušenie citovaného ustanovenia teda žiadnym spôsobom nediskvalifikuje stranu sporu napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a pod. Dovolací súd dodal, že cieľom § 181 ods. 2 CSP je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho je cieľom zrýchliť a zjednodušiť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne bezvýznamné. Porušenie uvedeného ustanovenia však nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv. Z judikatúry ÚS SR (sp. zn. IV. ÚS 16/2012) vyplýva, že súd až v samotnom rozhodnutí vo veci, vyjadří svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci (porovnaj aj uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/3/2016 z 22. marca 2017, uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/211/2013 z 13. mája 2014).

24. Odvolacie dôvody uplatnené žalobcom neboli naplnené. Jeho argumenty v odvolaní, sú len zopakovaním skutočností uvádzaných v jeho vyjadreniach v konaní na súde prvej inštancie, ktoré však nemôžu viesť k inému rozhodnutiu vo veci, pretože súd dôkazy vykonané v nej vyhodnotil podľa ust. § 191 ods. 1 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

25. Súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobu zamietol a závery, ktoré prijal, primerane a zrozumiteľne vysvetlil, uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil ako po stránke skutkovej tak aj po stránke právnej. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

26. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje a rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

27. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že základom jeho potvrdzujúceho rozhodnutia bola právna úprava obsiahnutá v ust. § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 350/2009 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 170/2005, v intenciách ktorých pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie závery napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a preto postačuje len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku.

28. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003).

29. Podľa ust. § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

30. Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný, plne úspešnému žalovanému žiadne preukázateľné trovy v odvolacom konaní nevznikli, preto odvolací súd stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa,

osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).